

Openbare consultatiereactie Wet algemeen pensioenfonds

Door het kabinet wordt via een internetconsultatie advies gevraagd over het voorontwerp van Wet algemeen pensioenfonds. Het Verbond van Verzekeraars maakt hiermee graag gebruik van de mogelijkheid om hierop te reageren.

Hieronder gaan wij allereerst in op de (mogelijke) rol van het algemeen pensioenfonds (APF) binnen het pensioenlandschap. Vervolgens geven wij aan welke aandachtspunten wij zien bij de verdere uitwerking van het APF in de wetgeving.

Pensioenlandschap

Het Verbond ziet het APF als een extra keuzemogelijkheid voor werkgevers die te klein zijn om zelf een pensioenfonds op te richten of in stand te houden en die niet onder een (verplichtgesteld) bedrijfstakpensioenfonds vallen. Daarnaast zou het APF verdere standaardisatie en verlaging van uitvoeringskosten kunnen stimuleren.

Voor wat betreft het APF als nieuwe mogelijkheid voor pensioenfondsen in liquidatie willen wij opmerken dat geen kwalitatief onderzoek is gedaan naar de keuzes die geliquideerde pensioenfondsen de afgelopen jaren hebben gemaakt bij de overdracht naar een andere pensioenuitvoerder. Ons beeld van de praktijk is dat veel werkgevers bewust hebben gekozen voor overdracht naar een rechtstreeks verzekerde regeling. De premiestelling die hoort bij een contract met gegarandeerde pensioenaanspraken en –uitkeringen is dan onderdeel van de overwegingen.

In de Memorie van Toelichting staat dat verzekeraars een APF kunnen oprichten. Hierbij gaan wij ervan uit dat een APF onder het financieel toetsingskader voor pensioenfondsen (ftk) valt; ook als een APF binnen de verzekeringsgroep wordt geplaatst.

Introductie van het APF staat voor ons los van het belang dat rechtstreeks verzekerde regelingen met meer flexibiliteit in de mate van garantie gelijktijdig met de herziening van het ftk (per 1 januari 2015) wettelijk mogelijk worden gemaakt. Ook werkgevers en werknemers hebben deze wens meerdere malen naar voren gebracht omdat zij dan meer keuzemogelijkheden krijgen ten aanzien van de invulling van hun pensioencontract en de uitvoering daarvan. Wij achten dit urgenter en sneller te realiseren dan de inrichting van een APF-constructie en bepleiten dan ook dat hieraan voorrang wordt gegeven boven de introductie van het APF. Wij kunnen ons voorstellen dat langs deze lijn de keuzemogelijkheden al voldoende kunnen worden verbreed voor werkgevers die te klein zijn om zelf een pensioenfonds op te richten of in stand te houden.

Grenzen tussen uitvoeringsvormen

Het Verbond vindt dat de komst van het APF ook aanleiding moet zijn om in het pensioenlandschap de grenzen tussen de verschillende uitvoeringsvormen scherper af te bakenen. Niet-verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen zouden, kijkend naar hun kenmerken en de voorstellen, ook een algemeen pensioenfonds kunnen en moeten worden. Van een (verplicht) bedrijfstakpensioenfonds als uitvoerder zou alleen nog sprake moeten zijn in geval van een verplichtstelling tot deelneming in het bedrijfstakpensioenfonds. Hierbij mag de werkingssfeer van een bedrijfstakpensioenfonds nooit ruimer zijn dan de verplichtstelling van het pensioenfonds, behoudens de mogelijkheden tot vrijwillige aansluiting genoemd in artikel 121 Pensioenwet.

Breed aanbod realiseren

Het Verbond ondersteunt het voornemen om geen rechtsvormen voor te schrijven en zowel een profit als een not-for-profit doelstelling mogelijk te maken. Dit vergroot de kans van een breed aanbod aan pensioenuitvoerders waaruit werkgever en werknemers kunnen kiezen en waardoor zij optimaal kunnen worden bediend. Concurrentie geeft een neerwaartse druk op uitvoeringskosten en een opwaartse op performance.

Wij onderschrijven ook in dit verband de noodzaak om ook bij het APF de belangen van deelnemers te waarborgen. Uit het voorontwerp van wet blijkt dat hierover goed is nagedacht.

Aandachtspunten

In het algemeen biedt het voorontwerp van wet dus een goed uitgangspunt voor de verdere uitwerking van het APF in de wetgeving. Hierbij geven wij nog enkele aandachtspunten mee.

Transparantie uitvoeringskosten

In de toevoeging aan artikel 25, lid 1 Pensioenwet wordt gesproken over een AmvB waarin nadere regels worden gesteld met betrekking tot kosten. Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat hier wordt beoogd dat er sprake zal zijn van sluitende afspraken tussen de aanbieder en de afnemer over kosten. Het is wenselijk dat de wettekst op dit punt wordt verduidelijkt. Verder is van belang dat wordt geborgd dat er geen arbitrage in de markt kan ontstaan, omdat voor bedrijfstakpensioenfondsen geen vergelijkbare bepaling in de wet is opgenomen.

Werkkapitaal

Bij of krachtens AMvB worden nadere regels gesteld met betrekking tot onder meer het werkkapitaal. Het is van belang dat die regels op korte termijn duidelijk worden en dat bij de bepaling van de omvang van het werkkapitaal in voldoende mate rekening wordt gehouden met de belangen van deelnemers. Daarnaast stellen wij voor expliciet uit te sluiten dat verzekeringstechnische risico's kunnen worden gedragen door het werkkapitaal.

Premieachterstand

Voor de situatie dat een werkgever premieachterstand heeft, zouden wij graag zien dat het huidige artikel 29 Pensioenwet ook van toepassing wordt op een algemeen pensioenfonds. Zo kan worden voorkomen dat de deelnemers van andere werkgevers binnen de collectiviteitkring een extra risico lopen, namelijk het debiteurenrisico van andere werkgevers.

Advisering van werkgevers

Het Verbond vindt voldoen aan de Wft-deskundigheideisen van groot belang om een deskundig advies aan de werkgever te kunnen garanderen. De deskundigheidseisen uit de Wet op het financieel toezicht (Wft) moeten ook van toepassing worden op pensioenadviseurs die worden betrokken bij een APF en vrijwillige aansluiting bij een bedrijfstakpensioenfonds. Een APF opereert immers in de vrije markt en is dus een optie die Wft-adviseurs serieus zullen moeten onderzoeken.

Oprichtingen

Het kabinet beoogt de Wet algemeen pensioenfonds op 1 januari 2015 in werking te laten treden. Is de verwachting dat, rekening houdend met de parlementaire behandeling en de doorlooptijd van vergunningprocedures, vanaf die datum ook de eerste algemene pensioenfondsen operationeel kunnen zijn?

Definities

In de tekst worden verschillende begrippen gebruikt om te verduidelijken dat per collectiviteitkring wordt gewerkt met gescheiden vermogens. Soms wordt gesproken over "gescheiden", soms over "afgescheiden". Eenduidigheid van begrippen is wenselijk.

Vergunningplicht

Tot slot hebben wij de vraag wat wordt bedoeld met de formulering in het voorgestelde artikel 112a, lid 6 Pensioenwet dat de vergunning voor het uitoefenen van een algemeen pensioenfonds "persoonlijk" is.